

KONVENCIJA BROJ 139

O RAKU KAO PROFESIONALNOM OBOLJENJU, 1974. god.

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada, koju je u Ženevi sazvaio Administrativni savjet Međunarodnog ureda rada i koja se sastala 5. juna 1974. godine na svom pedesetdevetom zasjedanju, i imajući u vidu odredbe Konvencije i Preporuke o zaštiti od radijacije iz 1960. godine, kao i Konvencije i Preporuke o benzolu iz 1971. godine, i smatrajući da je poželjno da se ustanove međunarodne norme o zaštiti od kancerogenih supstanci ili agensa, i vodeći računa o radu ostalih međunarodnih organizacija, a posebno Svjetske zdravstvene organizacije i Međunarodne agencije za istraživanje raka, sa kojima Međunarodna organizacija rada saraduje, i budući da je usvojila izvjesne prijedloge koji se odnose na kontrolu i sprječavanje profesionalnih rizika prouzrokovanih kancerogenim supstancama i agensima, pitanje koje predstavlja petu tačku dnevnog reda zasjedanja, i budući da je odlučila da ti prijedlozi dobiju formu Međunarodne konvencije usvaja dana 24. juna 1974. godine sljedeću konvenciju, koja će biti nazvana Konvencija o raku kao profesionalnom oboljenju, 1974. godine.

Član 1.

1. Svaka država članica koja ratifikuje ovu konvenciju određivaće, s vremena na vrijeme, kancerogene supstance i agense koji će biti zabranjeni ili će podlijegati odobrenju ili kontroli, ukoliko se koriste pri obavljanju poslova, kao i one na koje će se ostale odredbe ove konvencije primjenjivati.

2. Izuzeće od zabrane može se postići samo izdavanjem odobrenja u kojem će se, u svakom pojedinom slučaju, precizirati uslovi koji treba da budu ispunjeni.

3. Pri određivanju kancerogenih supstanci i agenasa, u skladu sa paragrafom 1. ovog člana, treba voditi računa o najnovijim informacijama sadržanim u kodeksima prakse ili priručnicima koje Međunarodni ured rada može izdati, kao i o informacijama drugih javnih organa vlasti.

Član 2.

1. Svaka država članica koja ratifikuje ovu konvenciju uložiće sve napore da se kancerogene supstance i agensi, kojima radnici mogu biti izloženi u toku svog rada, zamijene nekancerogenim supstancama i agensima ili manje štetnim supstancama ili agensima. Pri izboru zamjena za supstance ili agense treba voditi računa o njihovim kancerogenim, toksičnim i drugim svojstvima.

2. Broj radnika izloženih kancerogenim supstancama ili agensima, kao i trajanje i stepen tog izlaganja treba da budu svedeni na minimum potreban za sigurnost.

Član 3.

Svaka država članica koja ratifikuje ovu konvenciju treba propisati mjere koje će se preduzimati za zaštitu radnika od opasnosti izlaganja kancerogenim supstancama ili agensima i za vođenje odgovarajućeg sistema evidencije.

Član 4.

Svaka država članica koja ratifikuje ovu konvenciju treba propisati mjere da radnici koji su izloženi ili postoje izgledi da budu izloženi kancerogenim supstancama ili agensima dobiju sve raspoložive informacije o opasnostima u vezi s tim i o mjerama koje trebaju preduzeti.

Član 5.

Svaka država članica koja ratifikuje ovu konvenciju treba preduzeti potrebne mjere kako bi obezbijedila radnicima ljekarske preglede ili biološke i druge testove ili ispitivanja u toku zaposlenja, i nakon toga procijenu njihovog izlaganja kancerogenim supstancama ili agensima i kontrolisali njihovo zdravstveno stanje.

Član 6.

Svaka država članica koja ratifikuje ovu konvenciju:

- a) preduzeće, ako je potrebno, putem zakona odnosno propisa ili nekim drugim metodama saglasnim sa nacionalnom praksom i uslovima i u konsultaciji sa najrepresentativnijim organizacijama poslodavaca i radnika, mjere za sprovođenje odredaba ove konvencije;
- b) preciziraće, u skladu sa nacionalnom praksom, lica ili organe koji su odgovorni za poštovanje odredaba ove konvencije,
- c) obavezuje se da će obezbijediti odgovarajuće inspeksijske službe radi nadzora primjene ove konvencije, ili da će provjeriti da li je odgovarajuća inspekcija izvršena.

Član 7.

Formalne ratifikacije ove konvencije biće dostavljene generalnom direktoru Međunarodnog ureda rada koji će ih registrovati.

Član 8.

1. Ova konvencija obavezuje samo države članice Međunarodne organizacije rada čiju je ratifikaciju registrovao generalni direktor.
2. Konvencija stupa na snagu dvanaest mjeseci nakon što generalni direktor registruje ratifikacije dvije države članice.
3. Nakon toga, ova konvencija stupa na snagu, za svaku državu članicu, dvanaest mjeseci od dana registracije njene ratifikacije.

Član 9.

1. Svaka država članica koja ratifikuje ovu konvenciju može je, po isteku desetogodišnjeg perioda od njenog prvobitnog stupanja na snagu, otkazati aktom koji se dostavlja generalnom direktoru Međunarodnog ureda rada koji ga registruje. Otkaz stupa na snagu po isteku godinu dana od registracije akta o otkazivanju.
2. Za državu članicu koja je ratifikovala ovu konvenciju i koja u roku od godinu dana po isteku desetogodišnjeg perioda pomenutog u prethodnom paragrafu nije iskoristila pravo otkaza predviđeno ovim članom, ova konvencija je obavezna za sljedeći desetogodišnji period, a poslije toga moći će da se otkáže po isteku svakog desetogodišnjeg perioda, pod uslovima predviđenim u ovom članu.

Član 10.

1. Generalni direktor Međunarodne organizacije rada obavijestiće sve države članice Međunarodne organizacije rada o registraciji svih ratifikacija i otkazivanja koje su mu dostavile države članice Organizacije.

2. Obavještavajući države članice Organizacije o registraciji posljednje ratifikacije potrebne da bi konvencija stupila na snagu, generalni direktor skreneće pažnju svim državama članicama Organizacije na datum stupanja na snagu ove konvencije.

Član 11.

Generalni direktor Međunarodnog ureda rada dostaviće Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, radi registracije, u skladu s članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija, kompletna obavještenja o svim ratifikacijama i svim otkazivanjima koja bude registrovao u skladu s prethodnim članovima.

Član 12.

Uvijek kada to bude smatrao neophodnim, Administrativni savjet Međunarodnog ureda rada podnosiće Generalnoj konferenciji izvještaj o primjeni ove konvencije i proučiti neophodnost stavljanja na dnevni red konferencije pitanja njene potpune ili djelimične revizije.

Član 13.

1. U slučaju da Konferencija usvoji novu konvenciju o potpunoj ili djelimičnoj reviziji ove konvencije i, ako ova konvencija ne nalaže drugačije:

a) ratifikacija od strane jedne države članice nove konvencije kojom se vrši revizija ima za posljedicu, bez obzira na gore navedeni član 9. trenutno otkazivanje ove konvencije, pod uslovom da je nova konvencija kojom se vrši revizija stupila na snagu;

b) od dana stupanja na snagu nove konvencije kojom se vrši revizija, ova konvencija prestaje da bude otvorena za ratifikaciju.

2. Ova konvencija ostaće u svakom slučaju na snazi, u svom sadašnjem obliku i sadržini za one države članice koje su je ratifikovale a nisu ratifikovale konvenciju kojom se vrši revizija.

Član 14.

Tekstovi ove konvencije na francuskom i engleskom jeziku su jednako punovažni.

Primjedba:

Konvencije: C 115 Konvencija o zaštiti od radijacije, 1960. god.

Preporuka: R 114 Preporuka o zaštiti od radijacije, 1960. god.

Konvencije: C 136 Konvencija o benzolu, 1971. god.

Preporuka: R 144 Preporuka o benzolu, 1971. god.